

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 25/2024
16.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у правној ствари тужиоца Привредно друштво „Apollo Proing“ Београд, чији је пуномоћник Мирјана Рајић Илић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Радоје Малићан, адвокат из .., ради искључења из друштва, вредност предмета спора 110.000 евра, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8455/22 од 05.10.2023. године, у седници одржаној дана 16.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

1. УСВАЈА се ревизија тужене, па се **ПРЕИНАЧАВАЈУ** пресуда Привредног апелационог суда Пж 8455/22 од 05.10.2023. године и пресуда Привредног суда у Београду П бр.4661/20 од 01.09.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захев тужиоца да се тужена АА из ..., ЈМБГ ... искључује из привредног друштва „Apollo Proing“ доо Београд, матични број ..., на који начин јој престаје статус члана овог друштва а удео у висини од 33,33% постаје сопствени удео друштва.

2. ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 480.750,00 динара у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

3. ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 90.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П број 4661/2020 од 01.09.2022. године, ставом 1. изреке, одбијен је предлог тужене за прекид поступка до правноснажног окончања кривичног поступка који се води против тужене због кривичног дела фалсификовања. Ставом 2. изреке усвојен је тужбени захтев па је тужена искључена из тужилачког привредног друштва на начин да јој престаје статус члана овог друштва и да удео у висини од 33,33% постаје сопствени удео друштва. Ставом 3. изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 801.284,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр.8455/22 од 05.10.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Привредног суда у

Београду П 4661/20 од 01.09.2022. године, па је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Благовременом ревизијом тужена побија правноснажну другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка учињених пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права. Предлаже да суд усвоји ревизију и укине првостепену и другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање или да преиначи пресуде и одбије тужбени захтев, а тужиоца обавезе на накнаду трошкова поступка.

У одговору на ревизију, тужилац оспорава тачност ревизијских навода и основаност ревизијских разлога, па предлаже да се ревизија одбије, а тужиоцу досуде трошкови поступка које опредељује.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је установио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни повреде на коју се ревизијом туженог без основа указује.

Према утврђењу нижестепених судова, предмет тужбеног захтева је искључење тужене из привредног друштва - тужиоца, на начин да јој престаје статус члана друштва и удео у висини од 33,33% постаје сопствени удео друштва. Првостепени суд утврђује да је Одлуком скупштине друштва од 04.12.2018. године тужиоцу одобрено закључење уговора са „Директном банком“ а.д. Крагујевац и то уговора о јемству којим ће се обавезати према банци да испуни пуноважну и доспелу обавезу дужника „Nevena and all cosmetic“, из Лебана, по уговору о дугорочном кредиту са валутном клаузулом уз обезбеђење заложним правом од 04.12.2018. године. За закључење уговора о јемству овлашћена је директор АА, тужена.

Дана 04.12.2018. године, није одржана седница скупштине привредног друштва тужиоца, нити је отказана, нити је ову одлуку потписала ББ, други члан друштва, јер потпис на овој одлуци није њен потпис. Одлуком скупштине друштва тужиоца од 16.09.2020. године, одлучено је да се покрене судски поступак за искључење из друштва тужене због повреде дужности према друштву. „Директна банка“ а.д. Крагујевац, доставила је ББ, уговор о јемству дана 05.06.2020. године. По уговору о дугорочном кредиту са валутном клаузулом од 04.12.2018. године, кориснику кредита „Nevena and all cosmetic“, из Лебана, је одобрен кредит у износу од 135.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу на дан пуштања кредита. Уговор о јемству је потписао је законски заступник тужиоца у време закључења уговора, тужена АА. Тим уговором тужилац се обавезао повериоцу – банци да испуни доспелу обавезу дужника „Nevena and all cosmetic“, из Лебана, чији је члан са уделом од 100% ББ, ћерка тужене. Према потврдама „UniCredit Banke Srbija“, а.д. у периоду од 18.12.2019. године до 07.07.2020. године са рачуна тужиоца је вршен пренос новчаних средстава на рачун примаоца средстава „Директне банке“, у укупном износу од 2.646.468,82 динара, по основу кредита. Према налазу вештака неспорни потпис на одлуци је потпис тужене АА, а ББ није својеручно потписала наведену одлуку. ББ је директор тужилачког предузећа од 29.10.2019. године, а пре ње је била тужена АА, при чему је била директор и у време закључења уговора о јемству, односно доношења спорне одлуке. ББ је за уговор о јемству сазнала када је требало да буде плаћена прва рата кредита, која је по савету књиговође и плаћена.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови усвајају тужбени захтев. Сматрају да је тужба поднета благовремено, имајући у виду да је тужилац сазнао са разлог искључења пријемом дописа од стране „Директне банке“ а.д. Крагујевац 05.06.2020. године када је законском заступнику тужиоца ББ, достављена

Одлука од 04.12.2018. године и Уговор о јемству број 625/2018 од 05.12.2018. године. Како је тужба поднета 25.09.2020. године, нижестепени судови сматрају да је поднета у року који је прописан чланом 196. Закона о привредним друштвима.

Имајући у виду да је одлука скупштине друштва тужиоца, којим се тужена овлашћује на закључење уговора о јемству донета без знања и сагласности осталих чланова друштва, да је одлука употребљена у сврху закључења уговора о јемству којим је тужилац преузео обавезе као јемац платац за дуг друштва чији је законски заступник ћерка тужене, сматрају да је тужена повредила дужности према друштву, да је ставила личне интересе испред интереса друштва чији је законски заступник била у моменту доношења одлука и закључења уговора о јемству, те да није доказала да је у интересу тужиоца било закључење предметног уговора о јемству, којим се тужилац обавезао да ће испунити дуг који је настао на страни друштва, чији је законски заступник ћерка тужене. Зато усвајају тужбени захтев тужиоца.

Врховни суд налази да је спорна одлука донета погрешном применом материјалног права.

Чланом 196. став 1. Закона о привредним друштвима је прописано да друштво може тужбом коју подноси надлежном суду захтевати искључење члана друштва из разлога одређених оснивачким актом или из других оправданих разлога, а нарочито ако члан друштва намерно или грубом непажњом проузрокује штету друштву, ако не извршава посебне дужности према друштву прописане овим законом или оснивачким актом, те ако својим радњама или пропуштањем противно оснивачком акту, закону или добрим пословним обичајима спречава или у значајној мери отежава пословње друштва.

Чланом 61. став 1. тачка 4. Закона о привредним друштвима је прописано да посебне дужности према друштву имају директори, чланови надзорног одбора, заступници или прокуристи. Чланом 63. истог закона је прописано да су наведена лица дужна да у том својству извршавају своје послове савесно са пажњом доброг привредника и у разумном уверењу да делују у најбољем интересу друштва.

Чланом 196. став 2. Закона, прописано је да одлуку о подношењу тужбе за искључење члана доноси скупштина у складу са одредбама закона, а ставом 3. је предвиђено да се на захтев друштва може одредити привремена мера суспензије права гласа члана друштва чије се искључење тражи, као и других права тог члана, ако нађе да је то нужно и оправдано ради спречавања настанка штете за друштво.

Према ставу 5. овог члана тужба за искључење члана може се поднети у року од шест месеци од дана сазнања за разлог за искључење. Сагласно ставу 7. истог члана, по искључењу удео тог члана постаје сопствени удео друштва.

У конкретном случају, тужба је поднета против тужене која је у спорном периоду имала својство директора, односно законског заступника друштва и то због повреде дужности према друштву. Под повредом се подразумева поступање које није савесно, није са пажњом доброг привредника и супротно је разумном уверењу да делује у најбољем интересу друштва. Таквим понашањем, поступањем противно интересима друштва квалификовано је сачињавање одлуке скупштине друштва тужиоца, потписане само од стране тужене, а не и од осталих чланова друштва, те закључење уговора о јемству којим је за тужиоца преузета обавеза као јемца платца према банци по уговору о дугорочном кредиту закљученом са трећим лицем, привредним друштвом у коме је једини члан друштва и законски заступник ћерка туженог. Међутим, нижестепени судови погрешно закључују да је тужба поднета у законом прописаном року.

Као што је наведено, према члану 196. став 5. Закона о привредним друштвима, рок од шест месеци за подношење тужбе за искључење почиње тећи од дана сазнања за

разлог за искључење. У конкретном случају разлог за искључење је повреда посебних дужности тужене према друштву. Закон не прописује начин сазнања за разлог нити прописује да се до сазнања за разлог искључења искључиво долази увидом у писмена или уопште у некој посебној, писаној форми. Погрешно нижестепени судови сматрају да је до сазнања за разлог тужилац дошао тек пријемом писмена које му је доставила банка, па погрешно рок рачунају од дана када је „Директна банка“ тужиоцу, на захтев тадашњег законског заступника, доставила одлуку скупштине тужиоца и уговор о јемству закључен са банком којим је тужилац јемчио за обавезе привредног друштва у коме је једини члан и законски заступник ћерка тужене. Из утврђења нижестепених судова произлази да је до оваквих сазнања (за потписани уговор о јемству без знања осталих чланова који је закључен за кредит фирме ћерке тужене) друштво преко свог представника, члана друштва, дошло још у децембру 2019. године. То потврђују и писани докази да је тужилац вршио уплате по наведеном уговору у корист „Директне банке“ са назнаком да је сврха плаћања рата кредита за „Nevena and all cosmetic“, а то је фирма ћерке тужене. За сазнање није од утицаја који су мотиви били за плаћање (спречавање блокаде рачуна). Из наведеног несумњиво произлази да је тужилац сазнања о повреди дужности тужене имао у време вршених уплата, почев од 18.12.2019. године, па надаље, па следи да је тужба поднета 25.09.2020. године, поднета по протеклу шестомесечног рока из члана 196. Закона о привредним друштвима.

Из наведених разлога, правилна примена материјалног права је налагала да тужбени захтев буде одбијен, па је на основу члана 416. ЗПП, одлучено као у изреци ове пресуде.

Одлука о трошковима донета је на основу члана 153, 154. и 163. ЗПП, па су туженој досуђени трошкови првостепеног поступка у износу од 480.750,00 динара за састав 5 образложених поднесака, заступање на 5 одржаних рочишта, приступ на једно неодржано рочиште и састав жалбе против решења о привременој мери. Трошкови другостепеног поступка нису досуђени јер нису опредељени.

Тужилац је обавезан да туженој накнади и трошкове ревизијског поступка који су опредељени, у износу од 90.000,00 динара, за састав ревизије.

**Председник већа - судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић